



## Ek 1: V-Label Kriterleri

### “Vegan” kelimesinin tanımı

(1) Vegan ürün hayvansal bileşen içermez. Ürün, hayvansal olmadığı takdirde, üretim ve işleme süreçlerinde aşağıdaki ürünleri de ihtiva etmiyorlarsa vegan olarak kabul edilir:

- hayvansal malzemeler veya bileşenler (katkı maddeleri, taşıyıcılar, aromalar, kokular, tatlandırıcılar ve enzimler gibi),
- hayvan kökenli işleme süreçleri,
- katkı maddesi olmayan ama işlenmiş veya işlenmemiş formda hayvan kökenli malzemeleri kullanan işleme yöntemleri.

Buradaki yasaklı grup, kapsayıcı olmamakla birlikte aşağıdaki bileşenleri içerir:

- Et veya et ürünleri (sakatat gibi)
- Balık ve deniz ürünleri
- Yumurta
- Bal
- Süt
- Hayvansal sıvılar; yün yağı (lanolin), balmumu ve şellak gibi.
- Kürk, deri, ipek.
- Arı sütü
- Hayvansal renklendiriciler
- Hayvansal kömürle ağartılan maddeler.
- Jelatin veya balık mesanesi gibi hayvansal maddelerle durultulan ürünler.
- Yukarıda yer alan malzemelerle üretilen, elde edilen veya imal edilen malzemeler.

### “Vejetaryen” kelimesinin tanımı

(2) Ürün, süt, ağız sütü, yumurta, bal, balmumu, propolis ve canlı koyun yününden elde edilen lanolin gibi yün yağı ve bu ürünlerin bileşenleri veya türevleri hariç olmak üzere yukarıdaki paragrafta yer alan (vegan) gereksinimleri karşıladığı durumlarda vejetaryen olarak kabul edilirler.

Buradaki yasaklı grup, kapsayıcı olmamakla birlikte aşağıdaki bileşenleri içerir:

- Et veya et ürünleri (sakatat gibi)
- Balık ve deniz ürünleri
- Kafeste yetiştirilen kuşların yumurtaları (“zenginleştirilmiş kafesler” ve küçük grup kümes sistemleri dahil)
- Hayvanları öldürerek elde edilen yumurtalar (havyar gibi)
- Hayvansal mayayla üretilen süt ürünleri.
- Arı sütü
- Hayvanları öldürerek elde edilen renklendiriciler (kırmızı - karmin gibi)
- Yukarıdaki paragrafta hariç tutulan hayvansal ürünler dışında hayvansal aromalar, kokular veya tatlandırıcılar.
- Hayvansal kömürle ağartılan maddeler.
- Yukarıdaki paragrafta hariç tutulan hayvansal ürünler dışında hayvansal taşıyıcı malzemeler.
- Yukarıdaki paragrafta hariç tutulan hayvansal ürünler dışında jelatin veya balık mesanesi gibi hayvansal malzemeler.
- Yukarıda yer alan malzemelerle üretilen, elde edilen veya imal edilen malzemeler.

## Kültür ortamı

Yukarıda bahsedilen vegan ve vejetaryen tanımları, üretim ve işlemenin tüm aşamalarını içerdiği için malzemelerin biyoteknolojik üretim süreçlerini de kapsar. Biyoteknolojik yöntemler bakteri, mantar, alg, ökaryotik tek hücreli organizma ve/veya hücre kültürlerinin malzemelerin üretilmesi ve/veya değiştirilmesi için bilerek eklenmesini içeren yöntemlerdir. Örneğin son ürünün parçası olan malzemelerin üretiminde kullanılan son kültür ortamının, fermantasyon malzemesinin ve/veya taşıyıcı malzemelerinin de sırasıyla yukarıda ifade edilen vegan malzeme veya madde ve vejetaryen malzeme veya madde kriterlerine uyması gerekir.

## İstenmeyen izlere dair kılavuz

Tüm üretim, işleme ve dağıtım aşamaları, sırasıyla vegan veya vejetaryen olmayan malzemelerin istenmeyen bir şekilde iz bırakmasını engelleyecek şekilde tasarlanmalıdır. Vegan veya vejetaryen olmayan malzemeler, son üründe %0,1'den (1g/kg) az miktarda olmalıdır. Eğer %0,1 referans değeri aşırsa, üretici tüm üretim, işleme ve dağıtım aşamalarını iyileştirmekle yükümlüdür. İyileştirme mümkün değilse üretici bunun nedenlerini açıklamalıdır. Üreticinin vegan veya vejetaryen olmayan malzemelerin karışmasını engellemek için gerekli tüm düzenlemeleri sağladığı durumlarda %0,1 referans değerinden sapma, "vegan" veya "vejetaryen" V-Label işaretinin dışında kalmak anlamına gelmez. Kasıtlı olarak/içerik amaçlı, hammadde gereksinimiyle eklenen bu sınırın altındaki hayvansal değerler bulaşıklık olarak kabul edilmez.

## Genetiğiyle oynanmış organizmalar (GDO)

Uygulanabilir yasalar uyarınca GDO etiketi taşıması gereken ürünler V-Label etiketi ile lisanslanamaz.

## Hayvan testleri

Son ürün üzerinde herhangi bir sebeple hayvan testi gerçekleştirilemez. Aynı zamanda üründe yer alan malzemelerin, yardımcı malzemelerin ve işleme sürecinde kullanılan diğer malzemelerin son üründe kullanılmaları durumunda hayvanlar üzerinde test edilmesine de izin verilmez. Bu durum hem lisans sahiplerine hem de (lisans sahibi değilse) üreticilere doğrudan ve aynı şekilde uygulanır. Örneğin Ar-Ge çalışmaları ve/veya üretim kapsamında yurt içi ve yurt dışı hükümet kurumları tarafından belirtilen hayvan testleri bu uygulamaya dahildir. Test edilen ürünün ana faydaları test yapılan tür için geçerliyse ve insanlar üzerinde yapılan klinik çalışmalara benzer şekilde testler hayvanların sağlığını ve iyilik halini etkilemiyorsa istisna uygulanabilir. Örneğin ev köpeklerine (sahibinin çalışmaya katılım izni vermesi durumunda) uzun süre vejetaryen köpek maması verilmesi ve köpeğin sağlığının bu süreçte veteriner hekim tarafından kontrol edilmesine izin verilmektedir.

## "Hayvan" kelimesinin tanımı

V-Label hayvanları metabolik enerjilerini bitkiler gibi güneş ışığından elde etmeyen, nefes almak için oksijene ihtiyaç duyan ve mantar olmayan (hücrelerinde zarla kapalı çekirdek olan) çok hücreli ökaryot organizmalar olarak tanımlar. Bu tanım tüm omurgalı ve omurgasız canlıları içerir.

## Denetim

Lisans alan taraflar lisans veren tarafından düzenli olarak denetimlerin uygulanacağını kabul eder.